

CSIKI LAPOK

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS TARSADALMI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Vakar L. könyv- és papírkereskedése Csíkszereda, hová a lap szellemi részét illető minden közlemény, valamint hirdetések és előfizetési díjak is küldendők. Megjelenik minden vasárnap.

Felelős szerkesztő: Dr. ÉLTHES GYULA.
Laptulajdonos: VÁKÁR L.

Előfizetési ár: Egész évre 48 kor. (Külföldre 80 K)
Félévre 24 kor. Negyedévre 12 kor. Egyes szám 1 K
Kéziratok nem adatnak vissza.
Hirdetési díjak a legolcsóbban számítottak

Irredentizmus.

Csíkszereda, április 2.

A Kolozsváron megjelenő „Keleti Újság” vasárnapi száma „Kik csinálják az irredentát” címmel egy igen figyelemreméltó vezető cikket közöl, melynek a székelységet is közeiről érintő részét az alábbiakban szövegszerűen közöljük:

Magyarország tragikus sorsa intő példa minden komoly államférfi számára. Példa arra: hogyan lehet egy kormányzásban végzettséget és bátor lépéseket tenni. És mi úgy érezzük, hogy ezeket ideje már az erdélyi románág vezetői előtt kidomborítani, mert ők — akik a múltban átmentek egy hosszú politikai iskolán, hivatva vólnának dűlőre vinni az erdélyi magyarág ügyét. Egyik fél számára sem lehet kívánatos, hogy alárcoson álljunk szemben egymással és letagadjunk tényeket, amelyeknek létezése kétségbevonhatatlan.

Nyilvánvaló, hogy erdélyben irredenta van. És ép ilyen nyilvánvaló, hogy azt most sem „kizárólag az irredentisták,” hanem hibás intézkedések és érhetlen tisztviselők „egyenlítő akciói” szítják. S az irredentának a leszerelése a románágának mindenképpen, a magyarágának azonban csak akkor érdeke, ha fájának gazdasági és kulturális élete, egyedeinek boldogulása az új keretek között biztosítva lesz. Mert ha százszor aláírják is a békeszerződést, ha százszor elismeri is a magyarág azt a bizonyos közjogi alapot — ez a formalizmus nem jelent sokat. Amilyen oktalannak tartunk mi minden irredenta törekvést egy államban, a melynek minden fia egyformán szabad — ép olyan lehetetlennek kell tartanunk a lelkek leszerelését és a békes termelő munka felvetését, ha elzárják a gazdasági jövet és az egyéni szabadság egyenlő feltételeit a kisebbségek elöl. Mi nem kételkedünk azoknak az ösztönöségében, akik elkötelezték magukat a nemzeti egyenjogúság mellett, mert nem hihejtük, hogy másfél év alatt elfeledtek volna egész politikai múltjukat és elnyomottakból elnyomókka akarnának lenni.

Nekik meg kell érteniök, hogy a becsületes magyar sajtó mindaddig nem hirdetheti: kovácsosjátok ekévé a kardokat és a szuronyokat szólókéssé, — amíg a másik táborban vilharsogja a gyűlölködők kiabálása az ő józan beszédüket.

Nem hihejtük, hogy ők, akik egy életen keresztül harcoltak népünk szabadságaért, most tort kívánnak ülni a győzelem asztalánál és helyeselnének egy olyan politikát, amely előbb utóbb Magyarország sorsára juttatná hazájukat. De ha igaz, akkor szavak helyett tényeket szeretnénk már látni. A magyarág dolgozni szeretne, de hogyan tegye ezt, amikor nem tudja, mit hoz számára a holnap. Ebben a bizonytalanságban apró, felelőtlen basáktól örök rettegésben napról-napra új megszégyenítések közepette minden kőszá rembir érett talajra talál. Így sem tárgyalni, sem dolgozni nem lehet. A magyarág igazi vezetői igenis várják az órát, amikor népüket felébreszthetik dermedt tetlenségéből. De ennek az órának az eljövetele a románág vezetőitől függ. Csapjanak le erélyes kézzel azokra, akik meg mindig a múlt rég begyógyult sebeit mutogatják és most kegyetlen bosszút állanak értük. Ne tőrjék, hogy az ő — elhisszük — becsületes és józan szándékaikat jelentéktelen és műveletlen emberek meghusztásák. Becsületes fenntartások nélküli

politikára van most szükség s csak annak a kezébe adjanak hatalmat, aki éini akar vele, nem pedig visszaélni. És kérdezzék meg végre a románág vezetői a magyarág igazi vezetőit, engedjék, hogy ők és sajtojuk emondhassak bajainkat és szerelmünket — őszinten és igazán. Nagy dolog a szó, mert országokat dönthet romba, ha elfojtják és világokat tud építeni, ha szabadon törhet fel a szivekből.

• = **Asquith első beszéde.** Az angol alsóházon Asquith volt miniszterelnök megválasztása óta első ízben szólalt fel és nagy beszédben tamadta a kormány és a szövetségsek külpolitikáját, mellyel egész Európát és Ázsiát egy jó részét rettenetes nyomorba, szenvedésbe és pusztulásba döntöttek. Ez a dolog annai súlyosabb megítéles alá esik, mert ezeket a hibákat már a háború megszűnése után követték el. A történelem meg fogja állapítani, ami egyébként már most is szemet szur, hogy az ellenségeskedések megszűnése óta a szövetségesek kapkodó, határozatlan rövidlátó, gyűlöltől iből irauyított politikája nagyobb rombolást és pusztítást vitt véghez az emberi civilizációban, mint a negy és tiz éve tartó háború. A súlyos felelősségből igen nagy rész az angol kormányt terheli. Lloyd George válaszában kijelentette, hogy ő elhene van olyan politikanak, mely Németországot tönkre akarna tenni az által, hogy erőszakkal vegyenek olyan karterist, melyet nem bír elviselni, de e mellett azonban szükségesnek tartja, hogy Franciaország és Belgium az elpusztított vidékekert megfelelő karpotlást kapjanak. Hogyha Németországnak körcsonre van szüksége, kérje azt a helyreállítási bizottságnál, mely már a szövetségesek érdekeiben is kedvezően fogja azt elintézni.

Miert lett Horthy magyar kormányzó.

Jorga cikke a helyzetről. — Magyarország szerepe.

Bukarest, március 26. A Neamul Románesc közli Jorga vezércikkét Horthyról és Magyarország helyzetéről:

Horthy nem azért lett Magyarország kormányzója — írja Jorga — mert valami nagy politikai, vagy államférfiúi tehetséget rejtene magában, hanem mert ebben a babioni zűrzavarban, melyet Karolyiek és Kun Belak ideztek elő, ő egyedül képviselte Magyarországon az egyseget és az erőt fehér gárdájával, amellyel helyreállította a rendet.

Igaz ugyan, hogy sokan vannak, akik benne egy halatból feltamadt Hunyady Janost látnak, aki Magyarország egysegeért fog küzdeni. Mások azt hiszik, hogy ma Horthy képviseli Magyarországot és hogy egész Magyarország Horthy kezében van, amely fölött az ő erős nemzeti erése uraikodik.

Ez nem felel meg egészen a valóságnak, mert Horthynak nincsen semmiféle politikai pozíciója, őt csak az emelte uralomra, hogy a végső romlás szelén szervezni tudott egy hadsereget, amelyet mindnyájan tiszteltek és a mellyel a keresztényszocializmus pajza alatt megalkothatta parlamentjét is.

Horthytól várja az ország a királyság visszaállítását, ő tehát csak átmeneti ember, aki — mihelyt az ország a rendes kerékvágásba zökken — eltűnik a politikai élet színteréről. Horthy tehát nem Magyarország. Jorga szerint,

ha Magyarország nemzeti állam lehet, esetleg meg azon tartományok elvesztésével is, amelyek különböző faji összetétele folytán az állam testén mindig a rossz húst képezték, Magyarország — mint hajdan — meg nagy szerepet játszhat a világon. Ekkor szomszédjai — a melyek bizony még ma is respektálják — meg fogják szeretni.

A Bécs-felé húzó politikusok, akik Magyarország ilyen kialakulását ma is gátolják, sohasem tölthetik be ezt a szerepet. És Magyarország néhány tisztánlátó politikusának agyában ez a szerep máris kialakulófélben van. Hogyha ezt sikerül a nemzet öntudatába átvenni, visszaadnának a világnak egy népet, a melyre a világnak régóta szüksége van.

A magyar béke.

A magyar béke ügyéről nap-nap után érkező ellentmondó hírek azt bizonyítják, hogy az antant hatalmak sajtója, leszámítva egy két angol sajtó lapot, nem viseltetik jó indulattal Magyarország iránt s kész arra is, hogy befolyásolják minősítsen olyan tárgyalásokat, melyek még meg em kezdődtek. Így tegnapra Párisból arról jött hír, hogy a magyar béke-delegáció március 30-án tudni fogja a végleges választ, mára pedig már itt van hágai forrásból a cáfolat: a végleges döntés a magyar kérdésben eltolódik arra az időre, midőn Nitti viszatérhet és kifejtheti a szövetséges Olaszország álláspontját. Becsi hír is amellett szól, hogy a döntés csak április közepe táján várható.

Ismeretes olvasóközönségünk előtt, hogy korábbi táviratok szrint a legfőbb tanács április első felében San-Remo (Olaszország) szandékozik átteni székhelyét s így nincs kizárva, hogy Páris és London után olasz földön mondják ki Magyarország sorsáról a végleges döntést.

A legfőbb tanács munkájában a husvéti ünnepek miatt szűnet áll be s ezt Apponyi Albert arra használja fel, hogy Budapestre utazik s jelentést tesz a kormánynak a béketárgyalások eddigi állásáról. Ez a magyarázata annak a külföldi lapok nyomán már korábban közölt hírek, hogy Apponyi visszatér Budapestre.

A magyar kormány és a szocialisták között fennálló jelenlegi viszonyra élénk fényt vet Miskics volt államtitkár igen kedvező nyilatkozata, mely határozott cáfolata mindannak, amit a párt volt vezetői és az erdélyi rosszindulatú sajtó széiteben-hosszában kolportálnak.

Apponyi Bécsben.

Bécs, március 30. Apponyi Albert gróf, a magyar béke-delegáció vezetője, ma Londonból kiseretével Bécsbe érkezett. Apponyi a Magyar Házban szállott meg és egy napi pihenő után tovább utazik Budapestre.

Nitti oélja.

Az Independance Roumaine szerint Nitti olasz miniszterelnök a magyar békeszerződés megvitatásánál magyar-barát érzelmeket nyilvánított. A lap azzal vádolja meg Nittit, hogy az olasz-jugoszláv konfliktus miatt támogatja a magyarokat, akiket így akar felhasználni a jugoszlávok ellen. — A miniszterelnököt arra figyelmezteti, hogy Magyarország támogatása kétélű fegyver, amely esetleg oda is vág, ahova nem is akar.

KÜLÖNFÉLÉK.

Olvásóinknak boldog húsvéti ünnepeket kívánunk.

— **A húsvéti liszt.** A szomszéd városokban csaknem kivétel nélkül Húsvétra külön lisztadagokat osztottak ki. Mi kenyérlisztet már hónapok óta, finom lisztet is régen kaptunk. Ezideig nem hallottuk, hogy Húsvétra itt is liszt kiosztás lenne. A lakosságnak égető szüksége van elsősorban kenyérlisztre. Most következnek a legnehezebb hónapok. A városok és vármegye ellátásáról már most kellene gondoskodni, mert a későbbi hónapokban előreláthatólag sokkal nehezebb és drágább lesz.

— **A föld ára Csikban.** Néhai Kosza András kiskoru örökösei nyílt árverésen eladták egy 389 négyszögöl, tehát nem egészen egynegyed hold kiterjedésű kaszálójukat Karczfalván. A kaszálót mint legtöbbet ígérő Gidró István Ignáczi karczfalvi lakos vette meg, aki a kis kaszálóért 10,001 koronát fizetett. A vételár alapul vétele mellett tehát egy hold kaszáló több mint 40.000 korona volna. A vármegyei árvaszék, mely az árverést elrendelte, természetesen most jóváhagyta a 10.001 koronáról kiállított adásvévi szerződést.

— **Prohászka püspök az amerikai magyarközösség.** A Bécsi Magyar Újság írja: Daragó József, az amerikai Verhovay-egyesület elnöke táviratot intézett Prohászka Ottokár püspökhöz, akit felkért, hogy a zsidóüldözéseknek és a zsidóellenes agitációnak végtessen véget. Prohászka püspök válaszában azt írta, hogy ne higgyenek a külföldi sajtó progromhíreinek. Magyarországon progromok nincsenek és a bolsevikiek, akár zsidók, akár más vallásúak, egyformán veszik el büntetésüket a fennálló törvények szerint. Végül kéri a püspök Daragót, hogy nyugtassa meg az amerikai közvéleményt.

— **A méhek cukra.** A vármegyei közéletmezési bizottság a Méhész-Egylet kérésére a méhek tavaszi etetése céljaira 10 mész cukrot utalt ki, melyről a méhtenyésztők a Csiki Lapok útján azzal értesítették, hogy április hó 5-ig igényüket községi bizonyítvánnyal felszerelve jelentik be. Sajnálattal hozzuk a méhtenyésztők tudomására, hogy a cukorkiutalás elmaradt, mert a kiutalást követő napon dr. Úrdea subprefekt szóbelileg azt hozta az egylet tudomására, hogy csak 5 mázsát hajlandó kiutalni 26 koronás egységáron és azon feltétellel, hogy a méhtenyésztők ugyanolyan mennyiségű pergett méznek kilogrammonként 26 koronás aron való beszolgáltatására kötelezzék magukat. E súlyos feltétellel elláthatatlan volt és példa nélkül áll, mert biztos tudomásunk szerint Bánátban, Tordanaudobányán, Brassó és a többi vármegyékben a méhek etetése céljaira a méhtenyésztőknek a szükséges cukor mennyiségét már régen kiutalták minden különös feltétel nélkül és a legelőnyösebb áron. A méhtenyésztés a legmagasabb mezőgazdasági kultúra jele és annak támogatása közgazdasági szempontból igen fontos közérdek. Csikvármegye méhészei hosszú ideje a legelső köze tartozott a bár az erdélyi hadjárat alatt virágzó méhészetek mentek tönkre, most újból a legjobban uton van, hogy régi pozícióját visszaszerezze. A múlt év közismerten kedvezőtlen volt a méhtenyésztésre, ezért már így is jelentős pusztulás hírére vesszük több felől. A cukorhoz már egy hónapnál előbb kellett volna hozzájutni a méhtenyésztőknek. Most már elérkezett a legkritikusabb idő. Az volna tehát a valódi támogatás, ha a méhtenyésztők a kért mennyiségű cukrot teljes egészében és 12-14 koronás áron kapnák meg, mert még így sem fizetné rá a közéletmezési bizottság. Alig azonban kiutalás nem történt, addig az egyleti tagok cukrot ne kérjenek az egylettől, mert az egylet cukorral egyáltalában nem rendelkezik.

— **Feloszították a román parlamentet.** Bukarest, március 27. (Damen t. ú.) Tegnap este 6 óra körül két izgatott ülés után, a kormány feloszlatta a parlamentet, miután bebizonyult, hogy a kormányváltás oly atmoszférát teremtett, melyben a kormány és parlament közötti együttműködés lehetetlenne vált. Az új képviselőházi választások május hó 25, 26. és 27-én, a szenátusi választások pedig május 31-én lesznek. Az új parlament július 10-én ül össze.

— **Semlegesek segítőakciója a magyar alföldi lakosságért.** A hollandi, norvég és svájci segítőbizottság, mint Becsből jelentik, új segítő akció indított meg Budapestről a Tisza vidéki magyar lakosság javára. Már eddig is több vaggon árut küldtek Szolnokra és Debrecenbe.

— **Visszavonták a kitasítási rendeletet.** Illetékes helyről kiszivárgott hír szerint a kormányzat tanács táviratot intézett Brassó vármegye prelektijéhez, melyben tudatja, hogy a kitasításra vonatkozó rendeletet bizonytalan időre felfüggesztette.

— **Lehet Magyarországra utazni.** Tudvalevő, hogy a legutóbbi hetekben a kormányzat tanács rendeletére a Magyarországra szóló utlevél kiadását beszüntették. Ezt a korlátozást most azzal enyhítette a kormányzat tanács, hogy abszolút indukált esetekben kiadhatók lesznek Magyarországra szóló utlevelek. A prelektus most tudomására hozta az érdekelteknek, hogy a legsürgősebb körülmények fenforgas esetén hozzá benyújthatók az utlevélre kerők igazolványai és az illeték az ő véleményezése alapján utlevéllel nyerhetnek Budapestre, illetőleg Magyarországra.

— **Rendőri hírek.** Új-bban lopásokat követtek el Papp Károlynál, hol egy pár hamot emeltek el; Bóthy Gabornál egy pár kantar tünt el; Fejér Lajosnál két pokrócot loptak el és dr. Értés Gyulánál a méheket dözsmálták meg. Tetteseket nyomozzák.

— **Békéscsaba és Makó kiürítése.** A román csapatok március hó 28-án ürítették ki Békéscsabát, Makót és Battonyát. Március hó 27-től kezdődőleg a Clemencau vonaltól nyugatra fekvő területekkel megszűnt teljesen a vasúti és postai forgalom, mely mindaddig szünetelni fog, míg a magyar békeszerződést alá nem írják.

— **Távózik a budapesti főkapitány.** A bécsi Neue Freie Presse-nek jelentik: Az új kormányalakulás következtében Matyasovszky György főkapitány, akit tudvalevőleg Friedrich István nevezett ki, távózik állásából. Utódjául Marinovich Károly főtanácsost és Nagy Károly főkapitányhelyettesét emlegetik. Nincs kizárva, hogy Sándor László, a királyság utolsó budapesti főkapitánya kerül újra hivatalba.

— **Kereskedelmi összeköttetés Németország és Magyarország között.** Brandt Pál, a német-osztrák gazdasági szövetség titkára Budapestre utazott, hogy Magyarország és Németország között felveendő kereskedelmi összeköttetés módjait felol tanácskozzék. Hír szerint a tanácskozások eredményesek járnak.

— **Elítélt főkapitányhelyettes.** Dr. Pál György budapesti főkapitányhelyettes, aki a tanácskozárság idején több személyt letartóztatott, mert József főherceg menekülésében segédkezett, hét hónapra börtönc és két évi hivatalvesztésre ítélték. Csontos József néphivatalnokot, aki ezeket a személyeket a rendőrségen feljelentette, hat hónapi börtönc és két évi hivatalvesztésre ítélték.

— **Panos lt bor.** Egy parisi törvényszéken egy ügyvéd, aki borhamisítót védett, ezeket mondja nagy hevével:

— Nem, az én ügyfelem nem hamisította a bort, az a bora valódi. Ez a számla itt bizonyítja, hogy a bor valóban szőlőből készült. Bizony is mértékben ez a számla ennek a bornak a születési bizonyítványa.

— Talán itt van a keresztlevele is? — kérdezte az elnök a hallgatóság hangos derűje között...

— **Egy loert tizenkilencmillió lei.** III. Richard a shaksperei tragédiában, mikor üldözött elől akar menekülni, egy országot ígért egy loert. Ezt is csak ígérte a szerencsétlen király, de bár a lovaknak mindig nagy volt a becsülete, ilyen árat sohasem adtak érte, mióta áll a világ. Am olyan árat sem, amilyet az amerikai Trateray egy telivér versenyparipáért, a Fly Foxort kapott Angliában: 256 ezer dollár, ami 19 millió kétszázézer leinek telet meg.

— **Mennyi lakosa van New-Yorknak?** A legutóbb megjelent népszámlálás alkalmával konstataáltak, hogy Newyork városnak, beleértve Jerseyt és Westchester vidékét is, nyolc és fél millió lakosa van.

— **60 milliárd osztrák-magyar bankjegy.** Az Osztrák-Magyar Bank február 29-iki kimutatása szerint 59,2 milliárd bankjegy van forgalomban. Ebből Ausztriára 14,2, Magyarországra 15, Csehországra 7, Jugoszláviára 6, Lengyelországra 5, Romániára 4 és a vámkülföldre 8 milliárd korona esik.

— **Tisztelet a pénznek.** Szatmárról jelentik: A városi tanács elhatározta, hogy mindazokat a jómódú idegeneket, akik lakóház építésére kúte-zetiséget vállaltak és azelőtt százezer korona biztosítékot letesznek, nem utasítják ki Szatmár területéről.

— **Halalozások.** Ferecz Lajos csikszentmártoni lakos március hó 23-án rövid szenvedés után az Urban elhunyt. Boldogul az egész közegben közszületben állott. Utó b a rom kath. iskola penztárnoka volt, az megelőzőleg a közhírtokossági penztart vezetője. Halál felesége 5 gyermeke s kiterjedt okosága gyászolja.

— **Solyom Erud folyó** évi március hó 29-én, 28 éves korában, a csikszentmártoni közorházban meghalt.

— **Felhívás a régi Magyarországból Romániához csatlakozó lakosságokhoz.** A kolozsvári központi posta-távíró és táv-üzleti igazgatóság közli: A magyar postakapitányzatnál a Romániához csatlakozó magyar területek lakosságának ügyöszerű követelése van, amelyet — a beallított viszonyok köztetése — nem tud érvényesíteni. Hogy követeléseiket mindenki hozzájuthasson, szükséges, hogy pontosan megállapítsák az az összeg, amelyet a postakapitányzat a fent körülírt lakosságának tartozik felhívásnak ezért a Romániához csatlakozó területen lakó mindazon egyének, akiknek a Budapesti Postakapitányzatnál bármily nemű (betét-, értékpapír-, csekk- vagy átvett, de meg ki nem fizetett fizetési utalványon alapuló követelések van, hogy jogaik érvényesítése céljából a vonatkozó okmányokkal (betét-, jövedékkönyvecske, cheque-számla, kivonat, fizetési utalvány stb.) felszerelve, lakhelyük szerint illetékes postahivatalnál 1920. évi április hó 30-ig jelentkezzenek. Mással, vagy a megadott határidőn túl bejelentett követelések figyelembe vételét nem fogadják. Megjegyzem, hogy a bemutatott okmányok a postahivatal által vissza nem tartandók, hanem a feltek visszazadandók. Felreértesek elkerülése végett, hangsúlyozom, hogy a jelen intőzkedés csak a követelések megállapítására irányul és így betéteket elbírnyai, vagy visszafizetéseket kéri a postahivataloknál eszentul sem lehet.

— **A csikszentmártoni Oltáregylet,** amint már megelőző számunkban jelentettük harmadik márciusi delutánját április 5-én delután 6 óráig kezdődőleg tartja. A nívós műsor a következő: 1. Prolog. Irta Wégersz Péter Anna, elmondja Köllő Erika. 2. Schubert „Quandte con Variacion” vonos negyes. Előadják: 1. hegedű Frank Miklos, II. hegedű Albert István, brácsa S. ököly Vilmos Karoly, celló Sprencz J. J. Schumann és Schubert dalszövegei énekel Fejér Dorika. 4. Beszédet mond Uljaky János 5. Drda Op. 10. Souvenir. Hegedű előadja Frank Miklos, szongorán kíséri Fejér Vilmos Karoly 6. Magán-szám, Tauber Mányika. 7. Magyar népdalokat énekel Eöry Árpád celló és szongora kísérettel 8. Zongorán játszik Elmaj Viktor. Belepdőji tetésze saerint.

— **A városi mozgóképszínház,** melynek előadásait a Vigadó terem lehetetlenül fűtési viszonyai miatt kellett beszüntetnie, előadásainak sorozatát husvét napján, április hó 4-én újból megkezdli. A fellépő-bizottság által nagy gonddal kiválasztott műsor garantálni fogja a sikert.

— **Magyarország királyság.** A budapesti hivatalos lapban kormányrendelet jelent meg, melynek értelmében Magyarország királyság annak d. cára, hogy az 1918. november óta a királyi hatalom gyakorlása fel van függesztve. Ennek folytán minden hivatalos szervnek viselnie kell a magyar koronát. — **A magyar szent korona és a koronázási jelvények szokásos évi megvizsgálását** március hó 27-én eította meg egy parlamenti bizottság a kormányzó jelenlétében. Az a hír, miutha a bolzevisták a drága kőveket értéktelennelkkel ki-cserélték volna, valótlan.

— **A kivándorlók vonata.** A március 26-án Csikszentmártonból elindult kivándorlók vonata hetfőn szerencsésen megérkezett Nagyváradra és ugyanazon napon delután 1 órakor Bihar-Püspökineél lépte át a semleges zónát, ahol hivatalosan a bihar-püspöki rendőrkapitány-ság vette át a kivándorlókat. Most már bizonyára szerencsésen eljutottak Budapestre.

— **A lebelyegés Magyarországon.** Az Osztrák-Magyar Bank jegyeinek lebelyegzése már folyamatosan van Magyarországon. A bankjegyeket, mint ismeretes, ötven százalék ellenében lebelyegzik és a levont ötven százalék-ról állami kényszerkölcsönről szőő nyugtat adnak. A magyar lebelyegzés nyomtatás újján törénik a olyan kivite ü, mint az osztrák lebelyegzés volt, viszont a formája olyan, mint a román körbelyegző. A színe piros, a kör közepén a koronánélküli magyar címer áll s körülötte ez a szó: Magyarország.

— **A pápa Magyarországnak.** Rómából jelentik Gaeparr bíboros államtitkár, a bécsi nunciatura útján értesítette szer-nob Jánost, hogy a pápa saját penztárnából három millió koronát, az egyházmegyék gyűjtéséből pedig egy millió koronát adományozott a nyomorgó magyar gyermekek felségelyezésére.

— **Ritka vadászsákmány.** Az afrikai Bamblo erdejében, mint Párisból jelentik, a bonaszülők vé es tusa után egy korlátát útjétek el, melynek a súlya 300 kiló, magassága meg két méter 80 centiméter. Az óriási majmot Párisba vitték.

— **A osodarabbi kincse.** A Debrecenbe bevonuló magyar csapatok kétszáz olyan családot találtak, akik nem odaváló ille-tőségek. A galicai menekült zsidóknál elrendelt házkutatás meglepő eredménnyel végződött. A hátság ugyanis safrin Jakab galicai csodarabbin-l egy millió korona készpénzt, nyolc millió korona értékű briliáns és gyöngyöket és egy egy millió korona külföldi valutát talált. A tíz millió értéket lefoglalták és az adóhivatalnál helyeselt letétben.

— **Mennyi pénz lehet Romániából külföldre vinni.** Tudvalevőleg Romániából külföldre engedély nélkül csak keves pénz lehet külföldre vinni. A vámhivataltól nyert értesítés szerint engedély nélkül a következő pénzüsszegek vihetők ki: 2000 lei, 4000 lebelyegzett korona, 200 francia vagy svájci frank és 40 dollár. Ez összeg csak egyiker szabad egyszerűen magival vinni az utasnak s az ezen felüli összeget a vámhivatalok elkobozzák.

— **A legértékesebb ajándék.** Az Ellen-zék Erdély legelterjedtebb, legrégibb és legte-kintélyesebb magyar lapja

előfizetőinek olyan kedvezmé-nyeket nyújt, amelyek az előfizetési díjaknak már magukban véve is tetemes ellenértéket képviselnek. Így annak, aki az Ellen-zékre leg-alább 2 hónapra előfizet, díjtalanul adja a kiadóhivatal az Ellen-zék 1920. évi díszes ki-állítása, tartalmas jubiláris naptárát, amelynek bolti ára 16 korona; aki 3 hónapra előfizet, naptárt és 1 kötet regényt, aki 6 hónapra elő-fizet, naptárt és 3 kötet regényt kap ajándékba.

NYILTTÉR.*)

ÉRTESÍTÉS.

Értesitem a t. vevőimet, hogy szeszraktá-runkat 1920. évi április hó 1-én Városház-utca 4. szám alatti régi posta épületben, volt szesz-raktár helyiségekbe helyesztük át. Kiváló tisztelettel Szántó Ernő,

Csikszentmárton r. t. város szesz és szeszszítalok nagykereskedésének üzletvezetője.

A közönség figyelmébe!

Alulírott mély tisztelettel kérem a közönséget, hogy Gál Sándor nevű 19 éves egósságos, jól fejlett fiának — aki a szülői háztól megszökött és különböző betegségek ürügye alatt kórházakban ápol-tatja magát és megrögzött, határt nem ismerő használgalval minden ismerős és ismeretlen egyenektől kisebb-nagyobb kölcsönököt vesz fel és útlevelekben, vendéglőkben adósságot-adósságra rak és dígonál nem szeret, kölcsönt vagy hitelt nyújtani óvakodjának annál is inkább, mivel a fővárosi lapokban még 1919 év elején és most a helyes le-méltelen kijelentem, hogy senkinek semmiféle adósságát meg nem fizetem. Megjegyzem kivánon még, hogy nevesett gyermekei a még élő becsületos 6 gyermekek és családom jó hírnevének fenntartásá-céljából a családból kitagadom és fiamnak sem én, sem feleségem többé el nem ismerjük.

Szeged, 1920. évi április hó 2-án.

Tisztelettel:

Gál János és neje.

*) E rovat alatt kölöttekért nem vállal fele-lősséget a Szark. és Kiadó,

MEGHÍVÓ.

A Ditrői Mezőgazdasági Bank Részvénytársaság 1920. évi április hó 25-én d. e. 10 órakor tartja Ditróban, saját helyiségében

IX. évi rendes közgyűlését

melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
2. Igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentés a lefolyt üzletéről.
3. Az 1919. évi zárszámadás előterjesztése, nyereség megállapítása és felosztása, az igazgatóság valamint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
4. Egy igazgatósági tag választása.
5. Az igazgatóságnak indítványa, az intézet részvénytőkéjének 600.000 koronára való felemelése és ezzel kapcsolatosan az alapszabályok megváltoztatása.
6. Indítványok.

Ditró, 1920. március hó 22-én.

Az igazgatóság.

Egy kőház kerttel kibéreltetik vagy megvételik. Értekezti: Zsögön tanár, Csíksonlyó.

Butorgyárban munkások élelmezésére

egy szakácsné

kerestetik azonnal.

Pályázati hirdetmény.

A csíkszeredai Ipartestület saját házában levő kőházzal írtalmeréssel bíró vendéglője részére 1920. évi április hó 15-ével üresedésben jövő kimerői állásra pályázatot hirdet.

Pályázati feltételek naponta az ipartestület elnökségénél megtekinthetők.

Pályázati határidő 1920. évi április hó 10. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek.

Csíkszereda, 1920. évi március hó 11-én.

Biró József,
ipartestületi elnök.

4-4

Ha butort akar vásárolni,

ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

SZÉKELY és RÉTI

Erdélyrészi Butorgyár Rt. Tarsaság hatalmas szépen berendezett

BUTORTERMEIT

Nagy választék egyszerűbb és egész finom butorokban, jutányos árak, szolid kiszolgálás. 2-

SZESZ ÉS SZESZESITAL KIMÉRŐK FIGYELMÉBE!

Csíkszereda r. t. város Városház-utca 4 sz. (Régi postaépület) volt szeszraktárhelyiségben szesz- és szeszesisitalok nagyban és kiosnybeni kimérését megnyitotta.

Állandóan raktáron tart: szavatolt 96°-os baróti szeszt, valamint rum, cognac, szilórium, borseprő és mindennemű likőr feléket.

Tekintettel arra, hogy közvetlenül elsőrendű gyári összeköttetésem vannak, módomban van a t. bevételt a legolcsóbb napi áron, minőségben pedig a legmesszebbmerrő igényeknek eleget téve, kiszolgálni. Szives partfogást kérve, maradok kiváló tisztelettel

Szántó Ernő üzletvezető,

Csíkszereda, Városház-utca 4. szám. Régi postaépület, volt szeszraktárhelyiség.

Eladók a következő használt, de jó karban levő tárgyak: mosdószekrény, kis konyhaasztal, zseiros-bődn, sárgaréz-tál, gyerekkosci, gyerekcipők és szandálok, nől tavaszi kabát. Cim a kiadóban. 1-2

Meheket veszünk országos kaptárakban. Árakkal és helyiell megjelölt ajánlatokat a kiadóba kerünk.

Egy éves, tenyészigazolvánnyal ellátott mangalica fajkan eladó, dr. Gál Józsefnél, Csíkszeredán.

Kiadom haszonbérre, esetleg örök áron is eladom a csíkszeredai állomás területén levő

áruraktáromat, betonos pincével együtt.

Értekezhetni Meskó Kálmánnal, Madéfalva. 8-5

Értesíteni óhajtom a tisztelt közönséget, hogy mindenféle fényképezési munkát elvállalok. Értékesebb felvetelek eszközlése céljából vidéki községekbe is kiutazom. Puskás Gerő, fényképész. Csíkszenttamás. 2-2

AGRÁR Takarékpénztári Részvényeket darabonként 550 koronáért vásárolja az **Erdélyrészi Váltóüzlet Részvénytársaság, Marosvásárhelyt.** (Agrár takarékpénztár épület.) 4-

MEGHÍVÓ.

A Gyergyóalfalvi Takarékpénztár Részvénytársaság

1920. évi április hó 6-án délután 2 órakor saját üzlethelyiségében tartja

XXI. ÉVI RENDES KÖZGYŰLÉSÉT,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívottnak.

TÁRGYSOROZAT:

1. Igazgatósági jelentés.
 2. Felügyelő-bizottság jelentése.
 3. Zárszámadás és mérleg bemutatása és felmentvények megadása.
 4. Nyolc igazgatósági tag 3 évre leendő megválasztása és 4 felügyelő bizottsági tag és ügyész választás.
 5. Igazgató-pénztáros és könyvelő választása s díjazásának megállapítása.
 6. Az alapszabályok 25. §-a szerint esetleg írásbelileg beadott vagy beérkezett indítványok felüli határozat.
- Gyergyóalfalu, 1920. évi március hó 15-én.

Az igazgatóság.

TARTOZIK. **Nyeremény- és veszteség-számla 1919. december 31-én.** KÖVETEL.

Kamatok	25041	81	Betét kamat és tőkésítés	4457	38
Megtérített kezelési költség	1009	37	Tőkekamat adó	451	02
Pénzbélyegzési illeték	1450	—	Községi pótdadó	5000	—
Kassza hasznabér	50	—	Ipartkamaraí illeték	342	48
Ertékpapír kamat	24	—	Pénzbeváltási illeték	739	50
Késedelmi kamat	30	72	Házbér	450	—
Ertékpapír kamat	588	—	Állami adó	7798	24
Ertékpapír kamat	9525	10113	Tiszti- és szolga fizetés	7140	—
Veszteség a tartalékalapból leírva	30931	40	Napibiztosi illetmény	560	—
			Jótekonycéla	20	—
			Megjelenési díj	170	—
			Kezelési költség	1592	20
			Elvesztett ért. papirook értéke s. j.	2337	60
			Elvesztett ért. papirook (saját)	13587	73
			Ezek kamatai	2092	50
			A menekülésnél elkarlódott értékek	7851	65
			Ertékpapír az f. különbözet	14070	—
	68650	30		68650	30

Balázs I. Márton s. k.,
pénztáros.

Bogdán István s. k.,
ig. elnök.

VAGYON. **Mérleg-számla 1919. december 31-én.** TEHER.

Készpénz	13825	67	Részvénytőke	160000	—
Váltó rendezett	14043	—	Tartalékalap	44423	82
Váltó rendezetlen	21613	35656	Tartalékalap veszteségi	2297	51
Kötvény rendezett	16437	—	Betétek	147857	36
Kötvény rendezetlen	27790	154227	Fel nem vett osztalék	2652	—
Jelzálog	48347	—	Ertékpapírok egyeseké 13950 K n. é.	—	—
Ertékpapír 5000 K n. é. 5-1/2% p. j.	3600	—	Ertékpapírok letétből 2400 K n. é.	13587	73
Ennek kamata	588	—	Ennek kamatai	2092	50
50000 K n. é. 6% hadikölcsön kötvény	36000	—			
Ennek kamata	9525	—			
Pénzüntézetí központi részvény	1600	—			
Erdélyi B Takarékpénztári részvény	600	—			
Folyó számla	11000	—			
Betét	57942	25			
	372910	92		372910	92

Gyergyóalfalu, 1919. évi december hó 31-én.

Balázs I. Márton s. k.,
pénztáros.

Bogdán István s. k.,
ig. tag.

Kopacz Lukács s. k., Baricz Ferenc s. k., Saska Kajetán s. k., Kiss Antal s. k.,
ig. tag. ig. tag. ig. tag. ig. tag.

Fülöp Ferenc s. k.,
ig. tag.

Ávéd István s. k.,
ig. tag.

Jelen mérleg-számlát megvizsgáltuk, annak egyes tételeit a segédkönyvekkel mindenben megegyezőnek, a törvény- és alapszabályok értelmében készültnek találtuk.

Gyergyóalfalu, 1919. évi december 31-én.

Barabás Ferenc s. k., Ifj. Kiss Gergely s. k., Domokos Samuél s. k., Ágoston Ágoston s. k.,
fb. tag. fb. tag. fb. tag. fb. tag.

VERESS SÁNDOR Dr.
FOGORVOS
Rendel naponta delutan 2-6 oraig.
Csikszereda, Mikó-utca 34. szám

Szám: 260-1920. mj. 4-10

HIRDETMEY.

Közhirre teszem, hogy a magánjavak penz-tára a Csikvármegye területén fekvő földbir-tokokra és házakra, a becsérték fele részéig, de későbbi rendelkezésig 20000 koronánál nem nagyobb összegű kölcsönöket ad 5% kamat es első helyen való telekkönyvi bekebelezéssel.

A becsérték rendszerint az állami adó ösz-szeg alapján, avagy egyes esetekben a fél költségen eszközszelendő becsles utján állapít-tik meg.

Kik kölcsönt ohajtanak igénybe venni, ez iránti kérésüket a lekötmi szándékolt ingatlan kataszteri birtok-iv kivonatával és a vonatkozó telekkönyv hiteles másolatával fejszerelve a hivatalos órák alatt beadhatják hozzám.

Csikvármegyei magánjavak igazgatósága.
Csikszereda, 1920. március hó 9.

Dr. Gaal Endre,
igazgató.

Ujjonnan alakított műmalmom
ban elvállalok barminemű 5-10
GABONA KIÖRLÉSÉT.
Keszitek kenyér, finom-
lisztet és grizt. — Az őredek
pontosan és gyorsan eszközölte nek.
PAPP KÁROLY,
Első csikszeredai henger-műmalmom tulajdonosa.

Sz. 27-1920. vgrh.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a gyergyószentmiklósi járásbíróságnak P. 1596/7-1918. számú végzése következtében dr. Prekup Emil helyi ügyvéd által képviselt Deák Mária Péteré salamási lakos javára Kiinda András Konstantiné volt salamási lakos ellen 2187 korona s jár. erejéig 1919. évi január hó 15-én toganato-sított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1450 koronára becsült következő ingóságok, u. m. egy talpakra épített deszkafedelü rakottfából összeállított két szobából álló ház, egy talpakon álló gömb-tábol épült deszkafedelü csür, egy talpakra épített gömbfából deszka fedelü szétbontható istálló és egy szekér széna nyitványos árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a gyergyószentmiklósi járás-bíróság P. 221.4-1919. számú végzése folytán 2187 korona tőkekövetelés, és ennek 1918. évi október hó 18-ik napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 219 korona 20 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Salamáson végrehajtást szenvedett volt lakásán leendő meg-tartására 1920. évi április hó 20-ik napjának délelőtti 10 óraja határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hi-vatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében kész-pénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat má-sok is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elren-deltetik.

Kelt Gyergyószentmiklós, 1920. évi március hó 25-ik napján.

SZENTPÉTERY BÉLA.
bir. végrehajtó.

Kiadó haszonbérbe a csikvármegyei határon, „Lapos“ dűlőben egy 69 holdas erdős legelő, egy vagy több évre. Értekezhetni lehet dr. Csédy András es nejjénél Csikszeredában.

Nyomatott Vékér könyvnyomdájában, Csikszeredában.

FIGYELEM!

Tisztelettel van szerencsém értesíteni, Csikvármegye kö-zönségét, hogy Csikszeredán, Rákóczi-utca 18. sz. a. egy modern technika követelményének teljesen megfelelő

épület- és diszmű-bádogos műhelyt

rendeztem be. E vállalatok különösen toronyfödéseket, amelyhez saját hordozható álványom van, továbbá min-dennemű konyhaedényeket, épület és diszmű-bádogos mun-kákat, amelyekről költségvetést es tervet díjtalanul készítek. — Szives pártfogást kér, kiváló tisztelettel!

BERKECZY ÁRPÁD épület- és diszmű-bádogos, Csikszeredában.

Ordafőző-üstök oinezését a legpontosabban elkészítem.

Mindennemű javítások jól es pontosan eszközölte nek! Jutányos árak!

A Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. Gyergyószentmiklós

II. évi rendes közgyűlését

1920. évi április hó 11-en (vasarnap) delutan 3 orakor fogja Gyergyószentmiklós-on az intézet helyiségeiben megtartani, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
 2. A felügyelő-bizottság jelentése, a merleg megállapítása, a nyereség felosztása iranti határozat és a felmentés megadása
 3. A felügyelő-bizottság választása és tiszteletdíjának megállapítása.
- A közgyűlésen résztvenni kívánó részvényesek tartoznak részvényeiket legkésőbb három nappal a közgyűlés előtt, tehát folyó évi április hó 9-én déli 12 óraig az intézet pénztáránál, vagy a Marosvásárhelyi Bank és Takarékpénztár R. T.-nál, Marosvásárhelyen, elismervény elleneben letenni, mely elismervény felmutatandó.
- A felügyelő-bizottság által megvizsgált záró számadás az arra vonatkozó jelentéssel együtt intézetünknek közszemlőre van kitéve.
- Gyergyószentmiklós, 1920. évi március hó 9-én.

Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T.
Igazgatosága.

A Gyergyói Bank és Takarékpénztár R. T. Merleg-számlája

Vagyon.	1919. évi december hó 31-én.	Téher.	
Pénztár készlet	82437 04	Részvénytőke	600000 —
Váltó tárcá	494508 —	Tartalékalap *)	155000 —
Jelzalog kötvény kölcsön	223217 —	Ertékpapir veszteség, tartalék	5700 —
kiezcsített kötvény kölcsön	22880 —	Takarék betétek	2510093 88
Ertékpapírok	58642 —	Betétek folyószámlán	127287 —
Törlesztéses jelzalog	10936 91	Engedményezett törl. jelz. kölcsön	3588 07
Adósok:		Hitelezők:	
Folyószámla értékpapir fedezettel	509200 —	Marosvásárhelyi Bank és Tkp. Itt.	2383320 —
Folyószámlán	3972774 97	Pesti Magy. Ker. Bank fiók, Brassó	649909 60
Arucelölög számlán	152949 —	Pesti Magy. Ker. Bank fiók, N.-szeben	220912 54
Külföldiek	1455262 70	Atmenő tételek	282675 17
		Tőkekamatadó	29419 48
		Nyereség:	
		Athozat 1918. évről	681 29
		1919. évi	64220 63
	6982807 61		64901 92
			6982807 61

*) Ez évi hozzáadással 165000 koronára emelkedik.

Gyergyószentmiklós, 1919. évi december hó 31-én.

Puskas István s. k.,
ügyvezető igazgató.

Miklósy Bela s. k.,
főkönyvelő.

IGAZGATÓSÁG

Saska Kajetán s. k., Patrubby Miklós s. k. Huszar Ernő s. k. Merza Vilmos s. k.
alelnök.

Ferenczy Istvan s. k. Dr. László Dezső s. k. Szabó György s. k.

FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁG:

Dr. Tiltscher Ede s. k., Dr. Peterffy Lőrinc s. k. Gáspár János s. k. Gross Tivadar s. k.
elnök

Jó karban levő

cséplőgarniturákat, fűkaszálókat,
aratógépeket, vetőgépeket és más
gépeket keresünk megvételre

SZÉKELY GAZDÁK SZÖVETKEZETE
Sepsiszentgyörgy.

2-5